

ת"פ 36727/04/16 - מדינת ישראל נגד באסם ג'ת

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 36727-04-16 מדינת ישראל נ' ג'ת
בפני כבוד השופט דב פולוק

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

באסם ג'ת

הנאשם

הכרעת - דין

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום מתוקן לפיו הוא מואשם בביצוע של עבירת אחזקה בערך טבע מוגן, עבירה לפי סעיפים 33(ד) ו-57(א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, גנים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1988 (להלן: "חוק גנים לאומיים"); ולפי תקנה 2(א) לתקנות גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרי הלאום (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים), התשמ"ד-1983 (להלן: "תקנות גנים לאומיים (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים)").

לטענת המאשימה, ביום 18.5.2015 משעה שאינה ידועה למאשימה ועד לשעה 21:30 החזיק הנאשם ברכבו מסוג טנדר איסוזו שמספרו 17-573-68 27 שקים ובהם אזוב מצוי במשקל כולל של 525 ק"ג. הנאשם נעצר על ידי פקחי רשות הטבע והגנים בכביש 1 סמוך למחלף שורש מכיוון מודיעין לכיוון ירושלים, עוכב ונחקר בגן לאומי עין חמד. המאשימה סוברת שבמעשה זה החזיק הנאשם בערך טבע מוגן בלא שהיה לו כל היתר לעשות כן.

סעיף 33(ד) לחוק גנים לאומיים קובע כי:

... ולא יחזיק אדם בערך טבע מוגן, אלא על פי היתר כאמור או אם רכש את ערך הטבע מבעל היתר סחר באותו ערך טבע.

תקנה 2(א) לתקנות גנים לאומיים (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים):

לא יחזיק אדם בערך טבע מוגן, למעט ערכי טבע המפורטים בתוספת.

עמוד 1

לפי סעיף ההגדרות, סעיף 1 לתקנות גנים לאומיים (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים):

בתקנות אלה -

...

"ערך טבע מוגן" - ערך טבע מן המפורטים בתוספת לאכרזת גנים לאומיים ושמורות טבע (ערכי טבע מוגנים), תשל"ט-1979.

אזוב מצוי מן הבר נכלל בין ערכי הטבע המוגנים.

אין חולק שהנאשם נתפס על ידי פקחי רשות הטבע והגנים כאשר החזיק ברכבו מעל חצי טון של צמח כלשהו, שלטענת המאשימה היה ממין האזוב המצוי המכונה בשפת העם "זעתר". בכך ביצע הנאשם את היסוד העובדתי של "החזקה", הקבוע בסעיף 33(ד) לחוק גנים לאומיים ובתקנה 2(א) לתקנות גנים לאומיים (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים).

המאשימה סוברת שהשקים שנתפסו הכילו את צמח האזוב המצוי שנקטף מן הבר, ועל כן החזקתו מהווה החזקה של צמח מוגן לפי החוק.

הנאשם דוחה טענה זו, שכן לדידו לא עלה בידי המאשימה להוכיח מעל לכל ספק סביר שהצמח שהכילו השקים היה אזוב מצוי, וכל שכן שלא עלה בידה להוכיח שהיה זה אזוב מצוי שנקטף מן הבר. לפי הוראת החוק רק אזוב מצוי שנקטף מן הבר מהווה ערך טבע מוגן על פי החוק, זאת לעומת אזוב מצוי תרבותי אשר גודל בחממות או בשדה חקלאי אשר אינו מהווה ערך טבע מוגן.

המאשימה העידה את המומחית ד"ר מרגרטה וולצ'אק ואת פקחי רשות הטבע והגנים, וכן הגישה את דוחות הפעולה שערכו בסמוך לאחר האירוע.

בחוות דעתה, שנערכה ביום 8.5.2014, מסבירה המומחית ד"ר מרגרטה וולצ'אק, מומחית בתחום האקולוגיה של צמחים (להלן: "המומחית"), על צמח האזוב המצוי וחשיבותו בשמירה על צמחי הבר הארצישראליים (מסומנת ת/6):

"עונת הפריחה של האזוב המצוי ארוכה ונמשכת מאפריל עד ספטמבר. פרחי האזוב רחניים ועשירים בצוף ... אזוב מצוי הוא צמח ריחני מאוד, שהעלים שלו מכילים שמנים אתריים ...

קטיפה מופרזת לצרכים מסחריים ואף לייצוא גרמה לפגיעה באוכלוסיות הטבעיות של האזוב המצוי באזורי ארץ רבים. בתנאי האקלים היובשניים של מזרח התיכון הצמחים לא מצליחים להתחדש אחרי הפגיעה האינטנסיבית מידי הקוטפים. עקב כך נפגעות אוכלוסיות של החרקים הניזונים על פרחי האזוב, נפגעים גם הנופים וחבורות הצומח שבהם האזוב המצוי מהווה מרכיב חשוב ואופייני".

חוות הדעת שמסרה המומחית הינה חוות דעת כללית שמסבירה למה האזוב מוגן ומה המשמעות האקולוגית שלו, אולם אינה מתייחסת ספציפית למקרה הנדון בעניינו ולצמח שנמצא בשקית.

כהשלמה לחוות הדעת המומחית גם נחקרה בפני בית במשפט והעידה כי:

"אזוב מצוי שיין למשפחת השפתיים שזו משפחה עשירה במינים ... שמשמשים כתבלינים ויש להם ריח חזק שגורם ריח חזק שנגרם על ידי שמניים אטריים. בארץ קיים אזוב מצוי והוא צמח בר בארץ, קרובים לו שני מינים של אזובית שהיא אזובית המדבר ואזובית רמון שהיא נדירה ובסכנת הכחדה ...

ש. האם תוכלי להצביע על צמחי תבלין אחרים שדומים לאזוב המצוי...?

ת. מבחינת מראה ... זוטה לבנה ... אבל הריח שונה לחלוטין"

(עמ' 22 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

מעדותה של המומחית עולה שאחד המאפיינים המרכזיים בהבחנה של צמח האזוב המצוי הוא ריחו הייחודי. ריח זה מבדיל אותו באופן מובחן מצמחים אחרים הדומים לו במראה העלים והתפרחת.

בהמשך עדותה נשאלה המומחית באשר ליכולת להבחין בין אזוב מצוי שנקטף מן הבר לבין אזוב מצוי תרבותי שגדל בחממות או בשדה חקלאי, ואינו נחשב כערך טבע מוגן. המומחית ענתה בהקשר זה:

ש. בין זעטר תרבותי לבין זעטר בר, האם יש דרך להבחין

ת. מבחינה ביולוגית זה אותו מין ולמיטב ידיעתי לא נעשה תהליך פיתוח של זן תרבותי, כלומר הוא עדיין מאוד קרוב מבחינה סיסטמטית מבחינת מראה שלו וריח שלו ... מבחינה ביולוגית אם יש שני צמחים נקיים אי אפשר להבחין ביניהם. בדרך כלל צמחים שבאים מגידול כלשהו הם נקיים יותר, אני מצפה למצוא בהם פחות תוספות (חלקים של צמחים אחרים). כאשר צמח נקטף בבר יש לו תוספות של צמחים אחרים"

(עמ' 22 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

מדבריה של המומחית עולה שקשה מאוד, עד בלתי אפשרי, להבחין בין אזוב מצוי מן הבר לאזוב מצוי תרבותי כשהם עומדים צמח אחד מול השני. היא ציינה שהסיבה לכך היא שהזנים מאוד קרובים מבחינת המראה והריח. המומחית הוסיפה בדבריה שדרך נוספת להבחין בין אזוב מצוי מהבר לבין אזוב מצוי תרבותי היא לבחון את "ניקיון" הצמח. כלומר, אם בצמח האזוב המצוי היו מעורבים חלקי צמח אחרים, ובפרט כאלה שצמיחתם מוכרת בבר, הרי שהדבר מרמז על כך שהאזוב המצוי הזה נקטף בבר. לעומת זאת אזוב מצוי תרבותי יהיה נקי מחלקי צמח אחרים בדרך כלל.

עוד נשאלה המומחית באשר לעונת הקטיפה של האזוב המצוי בבר, וענתה על כך שעונת הקטיפה שלו, במיוחד כשהוא נעשה בהיקף מסחרי, תהיה בדרך כלל עד חודש מאי.

ש. עד איזה חודש את חושבת שניתן לקטוף זעטר בערך

ת. אולי עד יוני. אני מניחה שלשימוש ביתי ניתן לקטוף מאוחר יותר למשל יוני יולי אבל כמות גדולה עד חודש מאי"

(עמ' 23 לפרוטוקול הדין מיום 8.4.2018).

אם נסכם את דבריה של המומחית, נראה שהריח הוא מרכיב מרכזי בהבחנה בין אזוב מצוי לצמחים אחרים הדומים לו במראה. כמו כן, עלה מדבריה שאף שקשה מאוד עד בלתי אפשרי להבחין בין אזוב מצוי מן הבר לאזוב מצוי תרבותי על פי מראה הצמח בלבד, הרי שקיימים מאפיינים נוספים עליהם ניתן להסתמך על מנת להבחין ביניהם. בין מאפיינים אלה ערבוב של צמחים שונים, המגיעים גם הם מן הבר, בתוך צמחי האזוב המצוי ומועד הקטיפה של צמח האזוב המצוי מן הבר, כשהוא מתבצע בהיקף מסחרי, החל עד סביבות חודש מאי לערך.

הנאשם מבקש לערער על מקצועיותם ומומחיותם של פקחי רשות הטבע והגנים אשר עצרו את רכבו בכך שאין, לטענתו, לסמוך על הזיהוי שביצעו לפיו החומר שנתפס בשקים שהיו ברכב היה צמח האזוב מצוי. כן הוא מבקש לערער על קביעתם לפיה היה זה צמח אזוב מצוי שנקטף בבר ולא כזה שגודל באופן תרבותי בחממות או בשדה חקלאי.

בעניין זה אציין כי באירוע דנן היו שותפים פקחים רבים של רשות הטבע והגנים, שעסקו, בין השאר, בזיהוי הצמח שהיה בשקים שנתפסו. כל הפקחים שנכחו באירוע הגיעו לאותה המסקנה לפיה הצמח שנתפס בשקים היה אזוב מצוי מן הבר. כמו כן, פקחים אלה הם פקחים בעלי ניסיון רב שנים בתחום זה, אנשי שטח העושים עבודתם באופן מקצועי ורציני, כך שאין לפסול על הסף את כל ניסיונם המקצועי בטענה כי אינם בעלי ההשכלה המדעית הנדרשת לשמש כעדים מומחים בפני בית המשפט.

כעת נביא את עדויותיהם של הפקחים שהיו שותפים באירוע במטרה לבחון על מה הם הסתמכו בהגיעם למסקנה שהצמח שהיה בשקים היה צמח האזוב המצוי שנקטף מן הבר.

הפקח הראשון שהעיד בפני בית המשפט היה הפקח דקל גד (להלן: "דקל גד"), פקח ברשות הטבע והגנים מזה כ- 7 שנים, בעל תואר שני לניהול משאבי טבע וסביבה.

תחילה נשאל דקל גד על אופן ההבחנה בין צמח האזוב המצוי לצמחים הדומים לו במראה או בריח, והשיב:

"ישנם שלושה מינים של צמחי תבלין מוגנים על פי חוק ... אזוב מצוי ... מרווה משולשת ... עקובית הגלגל - אני מכיר היטב את השלושה ואני נתקל באזור שלי בעיקר בקטיפה של אזוב מצוי ומרווה משולשת.

... אני מכיר את שלושת המינים האלה ואותם בעיקר אוהבים לקטוף. אני מכיר גם מינים שאינם מוגנים.

ש. ואיך אתה יודע להבחין בין אזוב מצוי לבין צמחים אחרים שדומים לו בריח או במראה ...

ת. אזוב מצוי ניחן בריח חזק מאוד ומוכר מאוד. יש עוד מאפיינים ייחודיים לא רק מבחינת גוון הצבע והצורה של הצמח. אני עוסק בתחום מזה 7 שנים ...

ש. כשהאזוב מתייבש המראה שלו משתנה

ת. כן ... זה יכול להטעות אבל לא אותי. יש לי ניסיון רב בתחום הזה ואני יודע לעשות את האבחנה היטב.

ש. תוכל לתאר מה ההבדלים בין האזוב המצוי לאורגנו כשהם יבשים

...

ת. דבר ראשון שמבחין ביניהם זה הריח ובשלב השני שלוקחים חופן מהזעתר - הזעתר שמתייבש הוא מתפורר ממש לאבקה והאורגנו לא מתפורר כמו הזעתר. חשוב לציין שמספיק להריח את הזעתר לדעת שמדובר בזעתר.

ש. ולפני הדייט

ת. זעתר נפוץ בשטחים טבעיים בישראל ומשם קוטפים אותו. אורגנו לא צמח שמתנהל אותו דבר מבחינת התפוצה שלו ... אני יודע להבחין בין שני הצמחים בגוון הצבע. מבחינת הצורה הכללית של הצמח

(עמ' 11-9 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

הפקח דקל גד ציין בעדותו כי מלבד המראה השונה יש לאזוב המצוי ריח מובחן והוא מכיר היטב ריח זה. כמו כן, היכרותו עם השטח ועם אזורי התפוצה של האזוב המצוי מן הבר מסייעת לו על מנת לתת הבחנה מדויקת של הצמח שנתפס.

בהמשך עדותו נשאל הפקח דקל גד באשר לאופן ההבחנה בין אזוב מצוי מן הבר לבין אזוב מצוי תרבותי, וענה כי:

"ש. אתה יודע להסביר בין אזוב מצוי הצומח בבר לבין אזוב מצוי תרבותי

ת. לא ... אבל אני יכול להעריך לפי הדיווח של הלל עזרן את האזור שהרכב יצא ממנו, משם היו עשרות מקרים של קטיף לא חוקי ... אזור עמק איילון, לטרון וגבעות הראל ...

באזורים אלה מתבצע מדי שנה קטיף לא חוקי מסיבי של אזוב מצוי על ידי חוליות של קוטפים ששוהים בשטח מספר שבועות ומבצעים קטיף וריכוז לערמות של אזוב מצוי וממתינים לשלב הייבוש, מבצעים דייט בשלב הייבוש של הצמח, מפרידים בין הגבעול לעלים, מעבירים לתוך שקים את כל החומר היבש. מסליקים את השקים בשטח וממתינים לסוחר או למי שיבוא להעמיס אותם ..."

(עמ' 11-9 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

בדומה למה שעלה מדבריה של המומחית, גם הפקח דקל גד העיד כי הוא אינו יודע להבחין בין אזוב מצוי מן הבר לבין אזוב מצוי תרבותי כאשר הצמחים עומדים נקיים האחד מול השני. אולם הוא ציין שבמקרה דנן הוא מגיע למסקנה שהאזוב המצוי שנתפס בשקים הוא אזוב מצוי מן הבר לפי האזור ממנו יצא רכבו של הנאשם אשר הוא אזור בו צומח האזוב המצוי בבר ואין שם שטחי גידול של אזוב מצוי תרבותי.

כמו כן, ציין הפקח דקל גד כי הוא הסתמך בהבחנה גם על המועד שבו נתפס האזוב המצוי, מועד התואם את מועד

הקטיף של האזוב המצוי מן הבר:

"ש. באיזה חודש עד איזה חודש מתבצע הקטיף

ת. בחודשים האחרונים של החורף - פברואר ומרץ - מתבצע קטיף בסדר גודל מצומצם שהצמח מלא בנוזלים, במים, וירוק עד, הקטיף ... בדרך כלל על ידי משפחות. החל מחודש אפריל כשמתחילה ההתייבשות הצמח מאבד מהנוזלים ועד חודש יולי בערך מתבצע קטיף ברמה המסחרית ...".

(עמ' 12 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

הפקח דקל גד גם העיד שהעובדה שהשקים שנתפסו היו שווים במשקלם מוכיחה גם היא שקטיף האזוב המצוי נעשה בידי גורם מקצועי שהכין אותו לשיווק מסחרי:

"ש. לגבי המשקל המדויק של כל שק ושק, דבר המעיד לכאורה על טיפול על ידי גורם מקצועי

ת. מדובר בסחר בהיקפים גדולים שמתבצע בכל הצד המרכזי והצפוני של ישראל ... מקרים בהם מצאנו מצבורים של שקים וציוד של קוטפים שכלל כלי דייש, שקים מוכנים להעמסה ומדי משקל - לכן ציינתי בדו"ח שכל שק שקל 20 קילו בדיוק, אני שקלתי בעצמי וזה מעיד שזה היה למכירה".

(עמ' 14 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

עוד הוסיף הפקח דקל גד שהשקים שנתפסו ותכולתם נבדקה על ידם אחד לאחד, הכילו גם שרידים של צמחים נוספים מן הבר שהיו מעורבבים באזוב המצוי. מה שמחזק את הטענה לפיה האזוב שבשקים היה אזוב מצוי שנקטף בבר.

"ש... בזמן השקילה פתחתם את השקים אחד אחד

ת. כן ... בדקנו את התכולה של השקים. בדקנו מה יש בתוך השקים. כל הפקחים בעלי ניסיון רב בערך כמו שלי ויודעים לזהות אזוב מצוי. בנוסף לאזוב המצוי ניתן לראות שרידים של הבר שנכנסים בטעות לשק.

ש. כתבת את זה באיזה מקום

ת. לא. לא ציינתי את זה.

...

בדרך כלל נוהגים הקוטפים והסוחרים או מישו בתהליך לסגור את השק בחלקו העליון עם עשבים כדי להטעות, כשרואים את חלקו העליון של השק רואים שיש עשבים ולא רואים את האזוב. העשבים האלה מצויים בבר ומדובר בצמחים דגניים שמאפיינים אותם שטחים בהם מצוי הזעתר, חלקים מהם מתפוררים לתוך תכולת השקים.

ש. למה זה לא מצוין בדו"ח הפעולה שלך

ת. אינני יודע

...

מה שרואים בתמונה הימנית למטה לא רואים כל כך טוב, רואים קצת עשב שחדר פנימה (צילום שחור לבן)

(עמ' 15 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

עלינו לציין עם זאת שבעניין זה קיים קושי מסוים לקבל את עדותו של הפקח דקל גד בכך שצמחים שמילאו את השקים היו מעורבים בצמחים אחרים מן הבר שכן עובדה זו אינה נזכרת בדו"ח הפעולה שהגיש הפקח (מסומן ת/1). כמו כן, עניין זה לא הוזכר גם בדוחות הפעולה שהגישו שאר הפקחים שהיו מעורבים באירוע (מסומנים ת/3, ת/4, ת/5). אולם יתכן שכאשר הפקחים ניסחו את דוחות הפעולה הם פירטו, מתוך הרגל, את השיקולים שהביאו אותם לקבוע כי תכולת השקים הכילה אזוב מצוי מן הבר רק באופן כללי, ולא ניסחו את דו"ח הפעולה כחוות דעת מקצועית שתכיל את כלל שיקוליהם, דהיינו, כחוות דעת אשר עתידה להבחן בפני בית המשפט.

הפקח דקל גד מסכם את עדותו בכך שלאור מכלול הנסיבות במקרה דנן, הוא עומד מאחורי הבחנתו בעת האירוע כי הצמח שהכילו השקים היה אזוב מצוי מן הבר:

"ש. האם תוכל לשלול במקרה הזה כל אפשרות שמדובר למעשה בזעתר תרבותי

ת. כן ... אני אומר שוב מניסיוני, לאור מכלול הנסיבות של האזור שהרכב נראה בו, אופן הפעולה, השקים ... כיוון הנסיעה ירושלים, מצבור השקים, הכמות העדר תעודה או מסמך כלשהו, קשירת השקים והחומר שנמצא בשקים ... אני יודע שלא היה זעתר תרבותי אלא כזה מהטבע".

(עמ' 16 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

הפקח השני שהעיד בפני בית המשפט היה מר אילן שיפמן, שעובד כפקח ברשות הטבע והגנים מזה כ-22 שנה. בתחילה נשאל הפקח שיפמן על ההבחנה בין אזוב מצוי לצמח אחר הדומה לו וענה כי:

"ש. כשאתה נתקל בצמח שלהערכתך הוא אזוב מצוי האם אתה יכול בכל מקרה לזהותו בוודאות ...?

ת. על סמך הפריחה, צורת העלים ועל סמך הריח

ש. ואם הוא יבש ...

ת. לא על סמך הפריחה. בעיקר על סמך הריח אוכל לזהות.

(עמ' 17-18 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

הפקח שיפמן העיד גם הוא שבהבחנתו הוא מסתמך על צורת הצמח והריח. הפקח שיפמן מציין בעדותו שהריח הינו מאפיין זיהוי מאוד מרכזי של האזוב המצוי גם כשהצמח יבש.

בהמשך עדות נשאל הפקח שיפמן באשר להבחנה בין אזוב מצוי מן הבר לאזוב מצוי תרבותי. בעניין זה הוא ענה כי:

"ש. אתה יודע להבחין בין זעתר בר, כלומר אזוב מצוי מהבר לבין אזוב מצוי תרבותי?"

ת. לא ... אני לא יכול לשלול שהצמחים היו זעתר תרבותי אבל מניסיוני כמי שמגדל זעתר תרבותי יש ברשותו חשבוניות ותעודת משלוח ואישורים על המקום ממנו הגיע החומר התרבותי ... בכמות מסחרית כזו."

(עמ' 17-18 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

הפקח שיפמן מעלה בדבריו גם את עניין תעודת המשלוח המאשרת שהצמח שבשקים הוא אזוב מצוי תרבותי שגדל בחממה או בשדה חקלאי, ואשר לא הוצגה בפני בית המשפט עד כה.

עוד נשאל הפקח שיפמן גם באשר לאפשרות שצמחי בר נוספים היו מעורבים באזוב המצוי שבשקים, הוא לא שלל זאת אף שלא ציין את הימצאותם בדו"ח :

"ש. בדו"ח הפעולה שלך ... אתה מציין שבשקים היה זעתר יבש ונקי ... מה זה זעתר נקי?"

ת. בלי גבעולים בעיקר עלים. בלי אבנים ובלי חומר נוסף שנראה לעין באותו זמן.

ש. היו שם עשבים.

ת. אני לא זוכר"

(עמ' 18 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

הפקח השלישי שהעיד בפני בית המשפט היה הפקח יואב גרינברג, פקח לאיכות מים ביחידה סביבתית העובד ברשות הטבע והגנים משנת 2006. בין השנים 2009-2016 הוא מילא תפקיד של פקח ומנהל גן לאומי. בעת האירוע הוא הצטרף לפיקוח שגרתי עם הפקח דקל גד.

כאשר הוא נשאל באשר להבחנה בין אזוב מצוי מן הבר לאזוב מצוי תרבותי הוא ענה כי:

"ש. האם אתה יודע להבחין בין אזוב מצוי שצומח בטבע בין אזוב מצוי תרבותי"

ת. לא בטוח שאצליח לזהות אם למשל יראו לי אזוב תרבותי שגודל בחממה ... אני זוכר שהשקים היו אחרי פירור

ש. האם אתה זוכר האם היו שם עשבים כלשהם

ת. לא זוכר ... יש לזה מאפיינים, הריח שלו מאוד חזק. יש צמחים שדומים לו בטעם אבל לא בצורה ... כשהוא יבש ומפורר קשה לאבחן אך הריח שלו מאוד חזק ... אני לא יכול לשלול בוודאות שהאזוב שהיה בשקים הוא לא אזוב תרבותי אבל מהסיבות שהוא הובל בשקים האלה שאנחנו מכירים אותם מהשטח

ומהצורה שהובל אנחנו מסיקים שהוא לא גודל במקום תרבותי או בחממה מסודרת."

(עמ' 20 לפרוטוקול הדיון מיום 8.4.2018).

מדבריו של הפקח גרינברג עולה שאומנם הוא אינו יכול להבחין בין אזוב מצוי מן הבר לאזוב מצוי תרבותי כאשר הצמח נקי ומבודד, אולם ממכלול הנסיבות, במקרה דנן, בהם: צורת ההובלה, אופן אריזת השקים, מאפייני האזור שבו הרכב נתפס וכו' הוא למד שהצמח שהיה בתוך השקים הוא אזוב מצוי מן הבר.

הפקח הרביעי שהעיד בפני בית המשפט הוא הפקח הלל עזרן, מנהל מרכז בסיירת הירוקה, יחידה בתוך רשות הטבע והגנים, שעובד ברשות מזה 22 שנה.

תחילה נשאל הפקח עזרן על ההבחנה בין אזוב מצוי לצמחים אחרים הדומים לו, וענה כי:

"ש... איך אתה יודע שמדובר באזוב מצוי..."

ת. אני לא יודע את המאפיינים הבוטניים של האזוב המצוי. אני יודע לזהות אותו בשטח ואני מכיר את הריח שלו ... אני איש שטח.

ש. זאת אומרת שיכול להיות שישנם צמחים שדומים לאזוב המצוי בריח שאתה לא מכיר אותם

ת. לא יודע

ש. מבחינת הצורה ... הצמחים היו יבשים

ת. במידה מסוימת כן ... העלים קצת מצטמקים והופכים קצת יותר בהירים

ש. העלים במקרה הזה היו מפוררים

ת. לא"

(עמ' 29 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

גם עזרן הדגיש את עניין הריח הייחודי לזיהוי הצמח, ואת היותו איש שטח בעל ניסיון רב בזיהוי הצמח.

בהמשך עדותו נשאל הפקח עזרן על ההבדל בין אזוב מצוי מן הבר לאזוב מצוי תרבותי:

"ש... מה ההבדל בין אזוב מצוי מהבר לאזוב מצוי תרבותי..."

ת. לא יודע ... אני מדבר על היגיון פשוט והיכרות שלי עם השטח. באזור שעליו אנחנו מדברים לא מגדלים צמחי תבלין בחממות וגם בשדה הפתוח. אם בן אדם היה מגדל את האזוב המצוי במקום מתורבת סביר להניח שלא היה צורך להשאיר אותו בשטח באזור שקרוב לשטח מראה או קרוב לאתר בניה של הרכב אלא היה

מוביל אותו ישר ליעד הרצוי ולא משאירים אותו בשטח ... יש הודעה שגביתי מהנאשם ובהודעה זו הוא מסביר בדיוק איך הוא הגיע ולאן הגיע ופגש את האנשים, זה קרה בלילה. לא אומר שהאוטו שלהם התקלקל. הוא ציין שפנו אליו בבוקר והיה עסוק ופנו אליו מאוחר יותר ...

מי שקצת מכיר את אזור מבוא חורון, לטרון, כביש 3 יודע שכאשר נוסעים לכיוון אמאוס מגיעים לגשר של הרכבת ליד הקונטיינר של השומר ולא משנה באיזה צד יורדים זה ירידה לשטח, אין שם כבישים ואין שדות. אמר החשוד בהודעתו שירד מהכביש לשטח, פגש בבן אדם, נסע איתו עוד כ- 100-200 מטר והיה שם עוד בן אדם והם העמיסו יחד את השקים על הרכב שלו."

(עמ' 29 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

הפקח עזרן ענה שבהבחנתו הוא מסתמך על היכרות עם השטח, ועל כך שבאזור בו נתפס רכבו של הנאשם אין שטחי גידול של אזוב מצוי תרבותי. המקום ממנו יצא רכבו של הנאשם, עליו הועמסו השקים עם האזוב המצוי, הוא שטח טבעי בו גדל אזוב מצוי מן הבר.

אכן בעניין זה, ניתן לומר שתמונה העובדה שרכב שבו מועמסת סחורה המגיעה משטח גידול חקלאי של חממות או שדות יגיע למקום נטוש הרחוק מרחק מה מכבישים ראשיים. בעניין זה טען הנאשם שהרכב הראשון בו הועמסו השקים התקלקל באמצע הדרך ולכן נדרשה העברה של הסחורה לרכב אחר, אותה ביקשו ממנו לבצע. טענת הנאשם הייתה מתקבלת על הדעת יותר אילו הרכב הראשון בו הובלו השקים היה מתקלקל על כביש ראשי או מקום סמוך לאזור בו מגדלים אזוב מצוי תרבותי, ומשם הייתה מתבצעת העברה של השקים אל רכבו של הנאשם ולא באמצע שטח נטוש, כפי שקרה במקרה דנן.

כך מתאר הנאשם בעדותו במשטרה את המקום בו העמיס את השקים לרכבו:

"באותו בוקר התקשר אלי מישהו ואמר שהוא רוצה הובלה ... אמרתי לו שאני לא פנוי בבוקר ויש לי זמן אחה"צ ... בערך ב-10 בבוקר ... התקשר אלי אחה"צ בערך בשעה 5, אמר שיש הובלה מלטרון... לעזרייה.

ש. אתה מכיר את האדם?

ת. לא ... שאלתי אותו איך יש לו את המספר שלי ... הוא אמר שפעם עשיתי לו הובלה מיבנה לחברון בעניין בניין ...

הוא הדריך אותי איך להגיע בטלפון, הוא אמר שכשאני מגיע ללטרון, לקחת ימינה לכיוון אמאוס, יש את הגשר של הרכבת שבונים אותו עכשיו ויש שם קונטיינרים על הכביש, ו"אתה תמצא אותו שם". הגעתי והיה מישהו שמחכה לי הוא עלה איתי לרכב, אולי 2-3 דקות, 100-200 מ' הוא נסע איתי, הוא אמר לי לעצור ליד הכביש, זה היה כבר 20 מ' מהכביש למודיעין.

...

הוא אמר לי שהיה להם רכב שהוביל להם סחורה לצפון והוא התקלקל בדרך ונלקח גרר. שני הבחורים

שהעמיסו את הסחורה עובדים בעבודות בניין של הרכבת ... לפי הבגדים שלהם הם עובדי הבנייה שם ... שאלתי אותם למי שייכת הסחורה ... אמרו קרוב משפחה שלהם שהוא לא מעוניין שהסחורה הזו תגיע לצפון באמצעות הדואר, שלא יאבד חלק ממנו ושיבוא רכב שיוביל את הסחורה ... זעזעתי ... אמרו לי שזה מחברון.

שאלתי איפה תעודת משלוח. ענה לי שתעודת המשלוח ברכב שנלקח בגרר. אני לא חשדתי שהם משקרים או משהו כזה כי הוא פועל בניין. אם היה מדובר בסוחר, זה חייב להיות עם תעודת משלוח.

(עמ' 36 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

הנאשם ממשיך ומעיד:

"ש. כשהגעתי לשם אתה שאלת מה מקור הזעזעתי

ת. ... כשהגעתי למקום חשבתי שמדובר בהובלה של חומרי בניין כי בעבר עשיתי להם הובלה כזו ... הגעתי לאתר בניה, הסתכלתי על הסחורה וראיתי שזה זעזעתי ושאלתי אותם מה זה והם אמרו לי שזה זעזעתי. שאלתי אותם מאיפה הביאו את זה אמרו שקרובי משפחה שלהם שולחים את הזעזעתי מחברון לצפון ובדרך הרכב שלהם התקלקל ... הם הורידו את הזעזעתי ... הבעלים של הסחורה ביקשו להוריד את הסחורה כדי שלא יגיע למוסך, הם ידעו שהרכב התקלקל בקרבת המקום. לא חשדתי שאין תעודת משלוח, האמנתי להם כשהם לבושים בבגדים של פועלים והם אמרו שתעודת המשלוח נשארה ברכב שנלקח בגרר למוסך."

(עמ' 39 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

מעדותו של הנאשם עצמו עולה שגם הוא סבר שהובלה של כמות כזו של מעל חצי טון שקים של אזוב מצוי דרושה תעודת משלוח. תעודה שלא הוצגה כלל בפני בית המשפט, על אף טענת הנאשם שתעודה שכזו מצויה בידיהם של מזמיני ההובלה.

בהמשך עדותו בפני בית המשפט הנאשם אף מודה שהמקום בו הועמסה הסחורה עורר בו חשד:

"ש. זה לא היה נראה לך חשוד ומשונה שבמקום שמתעסקים בבניין וגם פעם שעברה הובלת חומרי בניין, מביאים לך משהו אחר.

ת. כן. זה נכון. בגלל זה שאלתי אותם מה זה.

...

אני יודע שמדובר בבגדי בניין מהחגורה על אחד מהם שבה שמים את הכלים כמו פטיש למשל.

...

ש. אתה חושב שלהוביל בלי ניירות זה בסדר או לא בסדר

עמוד 11

ת. צריך תמיד תעודת משלוח.

...

ש. אתה יכול להבין שיש בעיה עם הסחורה שפוחדים שמישהו יתפוס אותה, זה לא חשוד לך

ת. לא. עשיתי להם הובלה פעם קודמת ולא הייתה בעיה, הם אנשים טובים ואנשים פשוטים.

... אני עשיתי את ההובלה כי לא חשדתי שיש משהו לא תקין, לא היו לי חשדות מכל סוג, הסחורה הגיעה מחברון ואני האמנתי לפועלים שאמרו לי ששכחו את התעודה. זה היה על הכביש ולאור יום ולא בחושך."

(עמ' 40-41 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018)

כמו כן, עיון מדוקדק בהודעתו של הנאשם במשטרה, מיום 18.5.2015, אשר נגבתה על ידי הפקח הלל עזרן (מסומנת ת/7) מעלה שבתחילה הנאשם לא ציין שהוא הוזמן לבצע את ההובלה בשל תקלה ברכבו של המזמין, אלא רק העיד שהוא הוזמן לבצע הובלה בבוקר וביקש לדחות אותה לערב בשל עיסוקיו, וקיבל לכך את הסכמתו של מזמין ההובלה:

"... התקשר אלי בן אדם שיש לו הובלה בבוקר אמר לי יש לו הובלה ואמרתי לו אני עכשיו עסוק ... ואני אבוא בסוף היום. דיבר איתי עוד פעם בסוף היום אמרתי עכשיו אני אסע ... אמר לי בלטרון.

שאלתי מי אתה ואני לא מכיר ... ואין לו שם על מספר הטלפון שלי ואני לא מכיר אותו ...

הוא דיבר איתי ... ואמר לי שעשיתי לו פעם הובלה מיבנה ועכשיו הוא רוצה הובלה מלטרון ודיבר איתי בסוף היום שאלתי לאן להגיע. ענה לי ליד לטרון איפה אמאוס זה היה פעם כפר אמרתי לו שאגיע ואמר שמחכה לי שם ... והוא חיכה לי בדיוק מתחת לגשר הגדול איפה יש קנטינה של שומר ... הוא היה מחכה לי שם עלה באוטו נסענו אולי 100-200 מטר עצרנו והיה עוד אחד התחילו להעמיס שאלתי מה זה אמרו לי זעזעתי אני חשבתי שזה קשור לבניין ולא ידעתי בהתחלה שאלתי אותם אם יש ניירות אמר לי אין לנו כלום העמסנו את זה ואמר לי נתתי מספר שלך למישהו שיחכה לי בעזרייה שייקח את הסחורה וישלם לי את הכסף ונסעתי."

האמור בהודעה מחזק את גרסת הפקחים לפיה השקים הועמסו באזור נטוש הסמוך לשטחי בר בהם גדל האזוב המצוי בטבע, וכן שבתכולת השקים שנתפסו הייתה אזוב מצוי מן הבר.

גם עניין קיומה של תעודה המאשרת את העובדה שהאזוב המצוי שנתפס הוא אזוב מצוי שגידולו תרבותי ומגיע מחממות או שדות חקלאיים ושהובלתו מותרת הוזכרה רק במהלך עדותו של הנאשם בבית המשפט. מן ההודעה שמסר הנאשם במשטרה עולה שלא הייתה בידי מזמיני ההובלה תעודה שכזו כלל:

"ש. למה בכל זאת הובלת בלי תעודה זה לא נראה לך חשוד

ת. אם הייתי בא מקרוב הייתי חוזר ולא מוביל אבל נסעתי מרחוק שילמתי מאתיים שקל דלק אם הייתי חוזר הייתי מפסיד הרבה."

מן האמור בהודעה עולה שהשיקול בשלו הנאשם ביצע את ההובלה אף על פי שלא הייתה, ככל הנראה, תעודת משלוח כנדרש היה שיקול של הפסד כלכלי שייגרם לו בשל הוצאות הנסיעה.

הפקח החמישי שהעיד בפני בית המשפט הוא הפקח זיו בידרמן, שעבד בעת האירוע כפקח הסיירת הירוקה באזור השרון הדרומי. הפקח בידרמן העיד באשר לניסיונו כי:

"אני הייתי פקח באזור הזה מספר שנים, האזור מתאפיין בעונה הזאת בקטיף אינטנסיבי של זעתר ... לא חוקי. השיטה היא - זה קטיף של הצמח וייבוש של הצמח בשטח ואריזה שלו בשקים. הפעילות הזאת מתבצעת במקביל הרבה פעמים ולא כפעולה אחת ..."

(עמ' 31 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

באשר לזיהוי של הצמח כאזוב מצוי העיד הפקח כי:

"ש. איך נראו הצמחים שהיו בתוך השקים?"

ת. יבשים. רואים בצילום הצבעוני, הם היו חצי יבשים כאלה ... רואים שזה עוד על הצמח עצמו ולא מפורר ... כל צמח שהוא יבש שונה מצמח שלא יבש ... את הצמח ראיתי בעיניים מקרוב, אני מכיר אותו מניסיוני ואני מכיר אותו גם כשהוא יבש וגם כשהוא טרי בשטח. על סמך צורה שלו ושל העלים שלו ... זה בוודאות אזוב מצוי ... כי אני מכיר אזוב מצוי כמו שאני מכיר את הברוש ... לפי העלים שלו, הגבעולים שלו, לפי איך שזה מסודר על הצמח, לפי הריח שלו כמובן."

(עמ' 31-33 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

בהמשך הודעתו נשאל בידרמן על ההבחנה בין אזוב מצוי מן הבר לאזוב מצוי תרבותי.

"ש. ... האם אתה יודע להבחין בין אזוב מצוי ... מהטבע לבין אזוב מצוי תרבותי ..."

ת. הם מאוד דומים, מניסיון שלי הטעם שלהם לא אותו דבר אבל הם דומים ... לא יודע להבחין ... מהשקים האלה היה ברור שזה מהטבע ולא משהו שגדל בחממה כי הם לא היו אחידים.

...

ש. אמרת שהיו שם דברים נוספים

ת. אני לא מצליח לזהות, אבל לציין שאלה תמונות ספורדיות שצילמתי שם בעיקר רואים את הצמח עצמו, האזוב המצוי."

(עמ' 34 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

גם בידרמן העיד כי שני המינים זהים כמעט והקושי להבחין בניהם רב, אולם, הוא ציין שלמיטב זכרוננו האזוב המצוי שבשקים לא היה אחיד והיו מעורבבים בו צמחים אחרים שגידולם מן הבר.

לאור האמור, אני סובר שניתן לסמוך על מומחיותם ושיקול דעתם של פקחי רשות הטבע והגנים במקרה דנן כשקבעו שהצמח שהכילו השקים היה אזוב מצוי שגידולו מן הבר. נראה כי מכלול הנסיבות בהם: מקום העמסת רכבו של הנאשם, הסמיכות לאזורים בהם גדל אזוב מצוי בטבע, העדר תעודת משלוח, ריחו של הצמח, אופן מילוי השקים ותכולתם ניתן ללמוד שהשקים הכילו את צמח האזוב המצוי מן הבר. אשר על כן אני מקבל את קביעת של הפקחים וסובר שעלה בידי המאשימה להוכיח שהצמח שהיה בשקים שנתפסו הוא צמח האזוב המצוי שגידולו מן הבר צמח המהווה "ערך טבע מוגן" על פי החוק.

עוד טוען הנאשם שיש לבטל את כתב האישום שהוגש בעניינו גם בשל מחדלי חקירה רבים שנעשו. מחדלים, אשר לפי גרסתו, פגעו באפשרותו להתגונן כראוי נגד כתב האישום שהוגש בעניינו באופן המצדיק את זיכויי בדין.

בין מחדלי החקירה שנעשו בעניינו מציין הנאשם את השמדת החומר שנתפס בשקים ועל ידי כך שלילת זכותו להגיש חוות דעת מומחה מטעמו. את הטענות שעל אף שהפקחים קיבלו את ההודעה על האירוע בשעות אחר הצהריים הם הגיעו לאזור האמור בדיווח רק בסביבות השעה 20:15. הפרש זמן זה משמעותי כאשר מדובר באירוע שמתרחש בנקודת הזמן שבה התקבל הדיווח כאשר, לטענתו, הגעה למקום האירוע תוך זמן קצר חיונית לחקירתו הראוי של אירוע המתרחש בשטח. כמו כן, הוא סובר שהפקחים לא ניסו לבדוק את גרסתו באמצעות חיג למספר הטלפון של מזמין ההובלה, אשר נמסר להם על ידיו. עוד מציין הנאשם שלא הוצגה בפניו כל ראיה לכך שמישהו מטעם הרשות המשיך לטפל בחקירת האירוע על מנת לברר את גרסת הנאשם. בעניין זה מוסיף הנאשם שעל השקים שנתפסו וצולמו על ידי הפקחים מופיע שם בשפה הערבית ומתחתיו מספר טלפון. הרשות החוקרת לא פעלה כדי לבדוק למי שייך מספר הטלפון המופיע על השקים ולא ניסתה לברר את מקורם. לדידו, בשל מחדלים אלה החקירה לא הושלמה ושאלות מהותיות שניתן היה לספק להן תשובה נותרו בלתי פטורות ובכך נגרמה פגיעה חמורה בזכותו של הנאשם להליך הוגן.

כמו כן סובר הנאשם שיש לפסול את ההודעה שמסר במשטרה בשל פגמים מהותיים שנפלו בדרך גבייתה. הנאשם העיד כי אינו מבין עברית באופן מלא ולמרות זאת הוא נחקר בשפה העברית. לא הוזמן עבורו מתורגמן וחקירתו לא תועדה חזותית או קולית.

באשר לאופן חקירתו העיד הנאשם בפני בית המשפט כי:

"... הלכנו לעין חמד לחקירה. שאל אותי אם אני יודע עברית טוב ואני עניתי שאני יודע ברמה של 60 אחוז ואולי קצת יותר אבל אני לא יודע לכתוב בעברית. שאל אותי אם אני רוצה מתורגמן ואמרתי לו שעדיף. אמר שאין לו מתורגמן ואמרתי לו שעדיף. אמר שאין לו מתורגמן. הוא אמר שאנחנו נסתדר ... ומילה שאני לא מבין ננסח את זה בצורה אחרת ... יודע קצת ערבית ואני יודע יותר עברית ואנחנו נסתדר ..."

(עמ' 37 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

גם הפקח הלל עזרן מסר את גרסתו לאופן עיכובו וחקירתו של הנאשם בהעידו כי:

"... בשעות אחר הצהריים התקשר אליי אחד הפקחים שלי - זיו בידרמן - ואמר לי שהודיעו לו מהמטרה על כך שיש קטיף של זעתר באזור לטרון. אני התארגנתי עם עוד פקחים שלי מהסיירת וגם של המחוז ברשות הטבע והגנים ויצאנו לשטח ... באזור הכניסה לפארק קנדה הבחנתי ברכב טנדר שבא מולי כשהוא עמוס בשקים וברגע שהוא חלף מולי הרחתי, אפשר היה להריח את הריח של הזעתר ואי אפשר היה להתעלם מזה. מיד הסתובבתי והתחלתי לנסוע אחרי הרכב ... הרכב פנה במחלף לטרון לכיוון ירושלים כביש 1 ... באזור מחלף שורש ... עקפנו את הרכב וסימנו לו לעצור בצד ... ניגשתי לרכב והזדהיתי בתור פקח ... מה יש ברכב, מה הוא מוביל - אני שאלתי או אולי זיו שאל ... הנהג הזדהה ... ואמר שהוא מוביל זעתר. הודענו לו שהוא מעוכב ... ונסענו יחד איתו לגן לאומי עין חמד".

(עמ' 25-26 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

עזרן ממשיך ומעיד כי:

"ש. אמרת שקיבלת דיווח מזיו בשעות אחר הצהריים, באיזה שעה בדיוק

ת. אני לא יכול לזכור שלוש שנים אחורה ... היה שעת אחר הצהריים

ש. איך אתה מסביר שלפי הדו"ח שלך הגעתם לאזור בסביבות 20:15 ...

ת. יש זמן שלוקח להתארגן ולאסוף את האנשים, חלקם של האנשים באים מרחוק ... ברגע שיכולנו הגענו"

(עמ' 26 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018)

באשר לאופן חקירתו ושפת חקירתו של הנאשם העיד הפקח כי:

"ש. באיזה שפה חקרת את הנאשם

ת. בעברית

ש. האם שאלת אותו אם הוא מבין עברית ברמה שמאפשרת לו להיחקר בעברית

ת. הצעתי לו מתורגמן ושאלתי אותו האם הוא רוצה להיוועץ בעורך דין והתשובה שלו לשתי השאלות הייתה "לא".

ש. הנאשם מסר לי אכן שלא ביקש להתייעץ עם עורך דין אך יחד עם זאת אמר לי שהוא כן ביקש להיעזר במתורגמן בגלל שהוא לא מבין עברית במאה אחוז ...

ת. החקירה לא מצולמת והנאשם חתם על זה שהוא לא מעוניין לא בעורך דין ולא במתורגמן ... לא שאלתי אותו אם הוא יודע לקרוא עברית אבל אני תמיד מקריא את ההודעות לפני החשודים שאני חוקר ...

ש. כשיש נחקר שעברית אינה שפת אמו האם אינם חושבים שיש צורך בתייעוד החקירה בצילום או תיאור קולי

ת. צריך להבין שלפני 3 שנים בקצב ההתפתחות הטכנולוגי אנחנו כל הזמן משתפרים ויחד עם זאת, כשאני חוקר בן אדם בשטח, ברגע שהסתיימה פעולת השטח, אני לא עובר למשרד חקירות מסודר, אני עושה את זה לפעמים הכל בשטח והמקרה הזה היינו קרובים לעין חמד ולשם נוחות ולא לעשות את זה על הכביש נסענו לשם."

(עמ' 27-28 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

בהתאם לכך, הנאשם נשאל על ידי בית המשפט מה היה מתקן בהודעתו, וענה על כך כי:

"שאלת בית המשפט - ... מה כתוב בהודעה שאתה רוצה לתקן מה שאמרו (כתבו) לא נכון

ת. אולי בהודעה שלי נמצאים רוב הדברים שאמרתי, אולי חסרים פרטים מסויימים.

שאלת בית המשפט - איזה פרטים חסרים

ת. אמרתי לו שיש תעודת משלוח אבל זה נמצא עם הגרר. ביקש ממני לחתום על ההודעה ואמרתי לו שאני לא יודע עברית והוא אמר מה שאני אמרתי הוא רשם.

...

אמרתי לו שזה העמסנו ליד הכביש וזה היה בשעות אור היום ואני שמעתי כעת בעדותו שלו שזה היה בלילה ... העמסה וזמן נסיעה אז היו שעות אור. ועוד, מסרתי לו את מספר הטלפון של מי שהתקשר אליי וביקשתי ממנו שיתקשר אליו והראיתי לו את שעת השיחה בטלפון שלי ... והוא אמר לי "לא עכשיו" וכל הדברים האלה לא רשומים בהודעה שלי".

(עמ' 37-38 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

בעניין זה הנאשם ממשיך ומעיד:

"ש. אם החוקר כותב "אם הייתי בא מקרוב הייתי חוזר ולא מוביל אבל נסעתי מרחוק ושילמתי 200 שקל. אם הייתי חוזר הייתי מפסיד הרבה".

ת. נכון, אמרתי את זה לחוקר אבל אמרתי גם שאני לא חשדתי בהם. החוקר רשם מה שהוא רצה ולא רשם כל מה שאמרתי.

ש. אבל אם אמרת את זה זאת אומרת שהיה לך בראש שיקול כלכלי קר להמשך הפסד של הכסף.

ת. ... באותו מקום ובאותה שעה ולא היה לי חשד ברמה גבוהה. האמנתי שיש תעודת משלוח ... בגלל שהייתה עצירה באמצע הכביש לאור יום לא חשדתי שמדובר במשהו לא תקין. בדרך כלל הייתי מבקש תעודת משלוח אבל הם אמרו לי שתעודת המשלוח נשכחה ברכב השני ואני האמנתי להם. בדרך כלל לא הייתי מבצע הובלה

בלי תעודת משלוח, אם מישהו שהיה שם היה סוחר שהוא אדם מבין לא הייתי מעמיס את הסחורה, או במפעל לא הייתי מעמיס בלי תעודת משלוח.

ש. מי אמר לך שתעודת המשלוח נשכחה ברכב השני

ת. הפועלים

ש. הם רק פועלים למה לא התקשרת למי שהזמין את העבודה

ת. זה לא היה עוזר, הוא נמצא בחברון ... היו פועלים שפרקו את הסחורה באותו מקום ויכול להיות שהתעודה נשלחה עם הרכב השני זו טעות של הנהג השני"

...

ש. זה נכון שאמרת לחוקר שלקטוף זעתר הוא לא מאה אחוז חוקי

ת. הוא שאל אותי אם אני יודע שקטיף זעתר ביער הוא חוקי או לא חוקי ואמרתי לו שההובלה היא לא אסורה."

(עמ' 41 לפרוטוקול הדיון מיום 20.9.2018).

עיון בתיקוניו של הנאשם מעלה שאין בדבריו של הנאשם הבדל מהותי בין עדותו בבית המשפט להודעתו במשטרה, הבדל אשר בכוחו לשנות את מסקנתו של בית המשפט בעניינו של הנאשם.

באשר לשאר מחדלי החקירה אותם מצוין הנאשם בסיכומיו עלינו לבחון האם עקב מחדלים אלו מתעורר חשש שהגנת הנאשם קופחה באופן שהוא יתקשה להתמודד עם חומר הראיות נגדו. עלינו לבחון זאת בהתאם לנסיבות המקרה ולמידת חומרתו של המחדל הנתען. בחינתם של המחדלים הנתענים במקרה דנן מעלה שעל אף כי ראוי היה לו המאשימה הייתה נמנעת מהם, הרי שאין בכוחם להוביל לפגם היורד לשורשו של עניין באפשרות הנאשם להתגונן בפני כתב האישום שהוגש בעניינו. על כן אני סובר שאין לבטל את כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם במקרה זה.

לאור האמור אני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של אחזקה בערך טבע מוגן, עבירה בהתאם לסעיפים 33(ד) ו-57(א) לחוק גנים לאומיים ולתקנה 2(א) לתקנות גנים לאומיים (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים).

ניתנה היום, ז' אדר ב' תשע"ט, 14 מרץ 2019, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד יאיר הלר, הנאשם ובאת כוחו עו"ד ספא נאאמנה ומתורגמן בית המשפט לערביית מר ג'וואד ברקאת.